

Niềm Tin (2)

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[28/05/2026 - 02:53 - anhlibrary]

Chúng ta bắt đầu buổi học sáng nay. Cái chủ đề sáng nay chúng ta học đó là chữ Niềm tin. Chữ Niềm tin. Đúng ra đó, là cái bài này là mình học đầu tiên nhưng mà để tôi coi quý vị có niềm tin hay không. Thấy mới hơi có tin tin nên mới học trễ một chút. Cái chữ này nè rất là quan trọng và tôi trong bài giảng này tôi cố gắng tôi nói thật là chậm, thật là rõ và tôi mong rằng những người chưa có tin Phật và lần đầu tiên biết đến Phật pháp thì tôi nghĩ họ nên nghe cái bài giảng sáng nay.

Thưa với bà con đó là có rất nhiều người bắt chước sách vở, bắt chước trường lớp, nói rằng cái niềm tin tôn giáo là do cái nỗi niềm hoang loạn trước một sự cố, sự kiện gì đó mà tự mình không giải thích được. Tức là nói nôm ra là từ sợ hãi mới có niềm tin. Mà xin thưa bà con nói như vậy rất là thiên cận, là bởi vì nó có nhiều trường hợp chứ không phải là chỉ có sợ hãi mới có niềm tin.

Thí dụ như là hôm nay chúng ta thường bắt gặp cái cách lập luận này, là thời xưa con người thời hồng hoang mong muội, không có hiểu gì về thiên nhiên, về khoa học cho nên gặp cái hiện tượng mà sấm chớp hay là nước lũ hay là thậm chí thú dữ rồi mình sợ. Rồi từ cái sợ đó nó đâm ra cái niềm tin mình thờ lạy cái Totem, biết Totem không? Thí dụ như có những bộ tộc họ thờ gấu, có những bộ tộc họ thờ rắn, có những bộ tộc họ thờ cầu vồng, cầu vồng sau mưa, có những bộ tộc họ thờ gió, thờ thần mặt trời, vân vân và vân vân. Nhưng mà đó chỉ là một thôi, một trong nhiều cái nguồn gốc của cái niềm tin. Bởi vì chúng ta biết rằng là hôm qua chúng tôi nói đó, cái gì trên đời này nó cũng đến từ vô số cái nhân tố, điều kiện, lý do và nguyên nhân chứ không phải chỉ có một. Không phải chỉ có một. Khi mình nói rằng do có sợ hãi mới có tôn giáo thì như vậy mình chỉ có một thôi. Thật ra nó có nhiều.

Thí dụ như có những người trong cái lúc bình tĩnh nhất, trong cái lúc thanh thản nhất họ cũng biết đặt những câu hỏi, chẳng hạn như tôi nè. Từ hồi tôi còn bé, ban đêm tôi nhìn lên trời đó. Tôi cứ thắc mắc là cái bao la này nó dẫn.. nó đi tới đâu, nghe kịp không? Cái bao la này nó đi tới đâu? như mặt đất này thì mình biết là nó có diện tích, nó có trọng lượng, nó có thể tích, nó có chu vi, nó có đường kính phải không? Nhưng mà hỏi chứ cái vũ trụ nó đen thui mênh mông như vậy thì tới đâu là điểm tận cùng. Thì trong những cái thao thức trăn trở đó ở nhiều người thì nó thành ra là bước khởi đầu của cái gọi là tôn giáo. Họ đi tìm cái câu trả lời ở những cái đạo mà họ thấy là hợp lý nhất, hợp lý theo cái trình độ của họ. Cuối cùng đuối sức, họ đành đổ cho một cái đấng tối cao nào đó. Và thế là chúng ta có đạo Chúa, chúng ta có đạo Hồi, chúng ta có Do Thái giáo, chúng ta có đạo Hindu là chỗ họ đuối sức.

Rồi có những người trong cái thao thức trăn trở đó, họ mệt mỏi quá họ mới đi đến một cái suy nghĩ rất là lạ đó là tất cả là không, chết rồi là hết, mệt, khỏi suy nghĩ nữa. Chết rồi là hết. Thì có tất cả là 62 cái trường hợp tư duy như vậy và Đức Phật gọi đó là 62 tà kiến. Thì đương nhiên, đương nhiên thì bà con có quyền thắc mắc có lẽ là Đức Phật thì Ngài nói người ta tà kiến và Ngài bắt người ta phải đi theo Ngài.

Thì sáng hôm nay tôi muốn nói đến chuyện đó. Đó, tôi muốn nói đến chuyện đó. Ngài không có kêu tin Ngài bởi vì chính trong bài kinh Kalama Ngài có nói là đừng có tin cái gì mà nó được xem là truyền thuyết, truyền khẩu, truyền tụng, truyền thừa. Đừng có vội tin hay là vội bác cái điều gì mà mình chưa có tìm ra được một cái nền tảng, một cái cơ sở để mà xác định nó có hay không.

Và trong bài giảng sáng nay thì tôi muốn chia sẻ bà con đôi điều về Phật pháp liên hệ đến niềm tin. Trong kinh nói thế này, dầu chúng ta có tin hay không tin thì những sự thật sau đây ai cũng thấy.

Dầu các đấng Như Lai có ra đời hay không, nghe cho kỹ nè, dầu chư Phật có ra đời hay không thì những sự thật sau đây cũng xảy ra và ai cũng có thể thấy. Và dĩ nhiên là tùy cái trình độ mà mình thấy được bao nhiêu. Những sự thật đó là gì? Không có cái gì ở đời này là đứng yên mà có thể tồn tại. Cái đó được gọi là vô thường. Xong chưa? Đúng không ta? Không có chư Phật thì mọi sự nó đâu có đứng yên phải không? Nó vẫn vận hành, nó vẫn liên tục thay đổi. Đó là chuyện thứ nhất. Mà cái gì mà nó vô thường thì cái đó nó đi kèm với cái bất toại.

- Một là từ khổ này qua khổ khác.

- Hai là từ sướng qua khổ.

- Ba đã nói là vô thường thì đâu có cái sướng nào mà nó đứng yên đâu.

Đứng yên đâu gọi là sướng. Không biết các vị có hiểu cái câu nói này không? Cái sướng nó có mặt nhờ có cái khổ. Các vị có đồng ý cái đó không ta? mình phải có đời mình ăn nó mới ngon, hiểu hả? Tôi phải thương nhớ da diết ai đó tôi gặp tôi mới mừng chứ, còn bây giờ tôi không thương gặp sao tôi mừng.

Nói chung là tất cả những cái mình gọi là hạnh phúc thật ra nó là giải pháp cho đau khổ. Mình ngứa mình gãi mới đã. Mình đói mình ăn nó mới đã. Mình khát mình uống nó mới đã. Mình đứng lâu mình ngồi nó mới đã. Mình ngồi lâu mình nằm nó mới đã. Các vị tìm giùm tôi có cái hạnh phúc nào mà nó không có cái bề trái là đau khổ không? Tìm coi. Riêng tôi, tôi nói khẳng định tôi tìm không ra. Cái hạnh phúc nào nó cũng là cái bề trái của đau khổ hết.

Thí dụ như bây giờ tôi sợ ồn, thì chỉ cần bà con rút hết, tự nhiên tôi nghe sung sướng. Mà tôi sợ cô quạnh, thế là tôi gặp con người tới đó tôi lại vui. Tôi biết có rất là nhiều bà cụ chỉ trông cuối tuần để mà về gặp con cháu thôi. Cụ sợ quạnh hiu đến mức mà cả ngày ở nhà phải mở tivi. Quý vị có biết chuyện đó không? Khi ở Minh là phải mở tivi suốt vậy. Còn có nhiều bà bà khoe, bà nói con nghe băng giảng của quý Thầy suốt ngày, nhưng mà khi tôi về ở chung nhà tôi mới biết là bà mở, bà đi làm mà mở cho có tiếng người vậy đó. Có những người họ rất là sợ sự yên tĩnh, họ cần đến sự ồn ào. Có những người họ sợ ồn ào cho nên họ tìm đến sự yên tĩnh.

Nói chung là tất cả những gì ta thấy là hạnh phúc thì nó đều là mặt trái của đau khổ. Và ngược lại đau khổ là mặt trái của hạnh phúc. Như vậy chuyện đầu tiên, đầu chur Phật có ra đời hay không thì mọi sự nó cũng vận hành, hiện hữu theo cái cách là đắp đổi và liên tục biến chuyển. Đó là sự thật thứ nhất.

Mà nó biến chuyển theo hướng nào? Biến chuyển theo hướng nào? Từ không thành có. Từ có thành không. Từ nhỏ thành lớn, từ lớn thành già. Từ già thành mất. Đó vạn vật luôn luôn biết chuyển cho nên chur Phật có ra đời hay không thì cái chuyện này bắt buộc phải có.

Cái chuyện thứ hai đó là chur Phật có ra đời hay không thì chúng ta vẫn phải già, phải bệnh, phải chết. Miễn là có mặt trên đời này là phải già, phải bệnh, phải chết. Chúng ta có thể không tin Phật nhưng mà có một chuyện chúng ta phải đồng ý. Ngay lúc mình còn trẻ, còn khỏe thì mình thấy cái chuyện già bệnh không có thấy ghê. Chứ lúc mà bà con có vấn đề về sức khỏe là bà con mới thấy mình chưa hề có một chuẩn bị tâm lý nào cho cái bệnh và cho cái già, cho cái chết hết.

Tôi khẳng định như vậy mình chưa hề chuẩn bị, học đạo cho vui vậy thôi. Chứ có số người mà biến cái giáo lý trở thành ra là cái đời sống tâm linh thì theo tôi biết là không có nhiều, không có nhiều lắm. Sáng nay không biết mắc cái chứng gì tôi nhớ cái lớp bên Úc mà tôi sợ muốn chết luôn. Các vị biết không? Sợ lắm luôn. Sáng này tự nhiên tôi nhớ mà tôi sợ là tại vì nếu mà bây giờ mà tôi hỏi được là tôi hỏi liền. Bởi vì sao? Là vì cái ơn của các vị, cái hồng ơn của các vị trước mặt tôi nè. Bởi vì ở đây là tôi ngồi yên mà bà con bay tới nó khác. Còn cái kia là tôi bay mà qua tới bên đó mà nó ù lì là tôi chết.

Mà có một chuyện nữa thì phải nói là Úc, tôi sợ Úc là bởi vì cái chỗ đó không có chur Tăng Việt Nam, không có. Cho nên bên Úc là họ chỉ có nghe giảng online thôi. Và cái kiến thức Phật pháp của người Phật tử Úc là theo tôi đó, lại kém nhất trong các Châu Lục. Thí dụ như bên Mỹ người ta còn có gặp gỡ Tăng Ni, Phật tử Âu Châu có, Việt Nam có, nói chung là Á, Việt Nam nè, Mỹ nè, Âu. Nhưng mà riêng Úc thì không. Úc thì lâu lâu như vậy đó, thì có mời một vị, mà vị đó về nhiều lắm là ba ngày là đi mất, mà các vị biết không, các vị có đi dự mấy pháp hội chưa, ba ngày mà vô cái vụ mà tụng kinh, vô tụng lễ bái, rồi hỏi hướng là nó mất hết bao nhiêu thời gian, cho nên bà con thấy đi học với tôi không bao giờ có cái vụ tụng kinh, vô mà đọc tụng, mà cái đầu bây giờ nó bị nhuộm rồi, tu là phải tụng, tôi thấy lạ lắm, tu là phải giáo lý chứ, không tu là phải tụng, tụng tụng tụng hết như bây giờ thấy mỗi thứ năm cái lớp của tôi đó là ông nội đó ông vô, thôi ông tụng đủ thứ kinh hết, mà không biết ai mê cái đó chứ tôi thấy cái đó nó lạ lắm, bởi vì nếu mà có thêm quá đó thì cả ngày tụng cho nó sướng, không, cứ dè cái lúc mà cả rừng người nó bu lại bắt đầu tụng, quý vị thấy kỳ kỳ không, nếu mình thích quá thì mình một ngày 24 tiếng muốn tụng lúc nào mình tụng, còn đảng này là cứ là đợi đám đông tới bắt đầu cùng nhau mất thời gian, không chịu mất thời gian một mình.

Cho nên dầu chư Phật có ra đời hay không thì cái chuyện thứ hai đó là chúng ta vẫn phải già, vẫn phải bệnh, vẫn phải chết và chúng ta phải chuẩn bị tâm lý cho cái chuyện đó. Rồi như vậy thì chúng ta tin Phật không phải là vì chúng ta sợ cái gì đó, mà vì chúng ta thấy rằng những điều Phật nói có đúng hay không? thì căn cứ chỗ đó mà chúng ta tin nha.

Dầu Phật có ra đời hay không thì mọi thứ vẫn vô thường, khổ và vô ngã. Dầu Phật có ra đời hay không thì chúng ta vẫn là già, bệnh, chết và sợ hãi, đau đớn. Dầu Phật có ra đời hay không thì cái nguyên tắc nhân quả vẫn muôn đời nằm đó.

Tôi biết ở trong cái đám đông trước mặt tôi hiểu cái lý nhân quả khác nhau, thì kỳ này nhân cái lớp học ở tại Thụy Sĩ tôi cố gắng tôi giải thích cho bà con nghe cái bốn nguyên tắc nhân quả đó, để bà con thấy rằng là trong đời sống này của mình, dầu muốn dầu không, dầu biết hay không thì chúng ta không có thể nào

sống rời cái nguyên tắc nhân quả hết.

1/ Một là thiện ác tạo quả sướng khổ.

2/ Hai là bản thân cái quả sướng khổ nó lại là điều kiện cho những cái quả khác.

3/ Thứ ba là chính trong cái quả sướng khổ, nó lại là điều kiện cho cái nhân thiện ác.

4/ Rồi cuối cùng là bản thân cái nhân thiện ác nó lại hỗ trợ cho nhân thiện ác.

Nghe kịp không? thì đó là nói một cách chuyên môn về thiện ác. Còn nếu mà nói tổng quát đời sống thì trong đời sống này chúng ta tuyệt đối phải đồng ý với nhau. Đó là đời sống này là một chuỗi dài của nhân quả.

- Ăn uống không cẩn thận, bệnh.

- Sống đúng cách, khỏe.

- Tiếp xúc không đúng người, phiền.

- Tiếp xúc đúng người, vui.

Cái này có đúng không ta? Bắt buộc phải đồng ý cái đó thôi. Đó gọi là nhân quả. Gặp gỡ tiếp xúc không đúng người là chỉ có phiền. Mà gặp đúng người mà không có đúng lúc cũng phiền. Yeah. Thí dụ như tôi thương cô A, cô B, ông A, ông B, tôi thương tôi quý lắm. Nhưng, 2:00 sáng tự nhiên kêu cửa Sư dậy uống trà, các vị nghĩ chịu nổi không, hiểu không? Và cái người đó mình quý mình thương biết là bao nhiêu tự nhiên 2:00 sáng tới đập cửa rủ uống trà, tâm sự.

Giống như tôi kể hoài cái chuyện mà tôi ở bên Mỹ là nửa đêm, cái kêu 2:00 khuya bên kia ngủ không được có chuyện buồn kêu phone tôi, tôi đang ngủ, tôi dụi mình dậy hỏi có chuyện gì không? trời ơi sao Sư thức khuya vậy? mà cái người đó cũng thân lắm lắm á, mà cũng vô duyên, gọi là vô đối, mình đang ngủ kêu mình, mình trả lời cái tại sao nói Sư thức khuya vậy? thì tôi nói thưa cô, con đang ngủ, cô kêu rồi con mới dậy, chứ con đâu có thức tới giờ này. Nhờ ơn của cô con được giật mình giữa khuya. Mà như vậy thì mình thấy đời sống đó là nhân quả. Gặp không đúng người, gặp không đúng lúc là phiền, gặp đúng người đúng lúc là vui. Ăn uống không cẩn thận là bệnh. Ăn uống cẩn thận là khỏe. Đi đứng sinh hoạt, tất cả mọi thứ đều là nguyên tắc đó. Và suy nghĩ cũng vậy. Có những cái suy nghĩ mà khi nó nằm trong đầu mình nó sẽ làm cho mình phiền. Đó là nhân quả chứ gì nữa.

Có những cái chuyện cứ nghĩ tới đó mình thấy phiền. Đó là nhân quả nhớ nha. Đó là nhân quả chứ ở đây không có thần tiên gì mà can thiệp vô cái vụ này hết. Cái vụ đó dứt khoát là không. Không có thần tiên nào can thiệp mà nó do chính mình hết. Ăn uống, sinh hoạt nói năng, đi đứng đến cả suy nghĩ trong đầu thì đó là nhân quả hết. Thì dầu Phật có ra đời hay không thì mấy chuyện đó có thật. Rồi cuối cùng là gì ta? Sống tỉnh thức, sống tỉnh thức, sống có kiểm soát là con đường an lạc. Cái chuyện này không cần tới Phật pháp, chỉ cần mình có cái đầu thôi. Mình thấy ai sống có kiểm soát, ai sống có chánh niệm, ai sống có trí tuệ thì người đó tự nhiên là an lạc.

Đây, như vậy mình thấy đây là những cái luật.

1/ Luật một, chư Phật có ra đời hay không mọi thứ đều là vô thường, khổ, vô ngã.

2/ Hai, chư Phật có ra đời hay không thì chúng ta vẫn phải già, bệnh, chết, đau khổ và sợ hãi.

3/ Ba, chư Phật có ra đời hay không thì nguyên tắc nhân quả muôn đời là vậy.

4/ Bốn, chư Phật có ra đời hay không thì cái cuộc sống mà có kiểm soát bằng Niệm và bằng Tuệ thì đương nhiên là nó an lành, an lạc, an toàn, an ổn.

An lành, an toàn bắt buộc. Thì đây là những cái nguyên tắc mà các vị về mà người nhà không có tin Phật pháp. Người nhà hỏi tại sao cứ đi hoài? Các vị nói tôi không có tin Phật nào hết. Tôi tin pháp thôi. Tôi tin đạo trời đất thôi. Còn cái chuyện mà tôi lại Phật là tôi cảm ơn Ngài dạy cho tôi cái đạo trời đất, chứ tôi không phải là tôi thờ một ông thần, ông thánh nào mà tôi không có hiểu. Không có. Tôi thờ Phật là vì tôi thờ Pháp trước thì tôi thấy Phật dạy cho tôi mấy cái đó. Bây giờ không có Ngài tôi không biết cái đó.

1/ Một là Ngài có ra đời hay không thì mọi sự vẫn vận hành theo cái nguyên tắc vô thường, khổ, vô ngã.

2/ Hai là Phật có ra đời hay không thì mình cũng phải... hễ đẻ ra thì phải già, bệnh, chết, đau khổ và sợ hãi.

3/ Thứ ba Phật có ra đời hay không thì nguyên tắc nhân quả muôn đời vẫn nằm đó. Nghe kịp chưa?

4/ Số bốn là Phật có ra đời hay không thì hễ mà sống Chánh niệm thì an lạc, sống có trí tuệ là an lạc, an toàn, an ổn, an tâm phải không?

Thì nhớ mấy cái đó giống như người ta nói là đã gọi là nguyên tắc thì mình chối không được. Muốn cho phụ nữ được an ổn thì mình che chở, còn muốn phụ nữ an tâm thì mình che giấu. Thì cái đó là nhân quả. Cái đó là nhân quả làm chồng là phải nhớ nguyên tắc đó. Muốn cho nàng an ổn, an lành thì mình che chở. Mà muốn cho nàng an tâm thì mình phải chơi tới cái chiêu che giấu thôi, chứ không thể nào mà xì hết rồi nó ròi cái nhà dữ lắm. Thì cái đó được gọi là nguyên tắc nhân quả. Rồi mình học đạo là phải học luôn mấy cái bonus đó luôn. Đây, sao kỳ, cái lớp này dạy hồi cái nó giỡn, kỳ á. Cho nên là nhớ tin Phật là vì mình thấy Phật dạy cái gì và mình có thể đưa vào ứng dụng trong đời sống từ đó mình mới tin. Thì trong kinh có cái câu này nè. Trong cái hình hài này Như Lai chỉ dạy có hai điều thôi. Đó là khổ và con đường thoát khổ. Cái câu kinh đó rất là quan trọng. Ngài chỉ dạy có hai cái đó thôi. Khổ và con đường thoát khổ. Và ở một bài kinh khác, không phải bài kinh mà nhiều bài kinh khác Ngài dạy. Ai thấy được cái khổ sẽ nhàm chán khổ và giải thoát khổ.

Hai bài kinh này phải ráp lại. Và tôi nói thiệt với bà con sao tôi thấy nhiều chùa ghi mấy cái câu to đùng mà tại sao không có ghi mấy câu này? Thí dụ như là phục vụ chúng sanh là cúng dường chư Phật, rồi ở ngoài đi vô là để là từ bi, trí tuệ, rồi từ bi, hỷ xả gì đó. Chứ theo tôi là nên ghi mấy cái câu mà cốt lõi của đạo Phật. Phật dạy mình nhiều lắm, tùy căn cơ của những người đến gặp Phật, mà Ngài dạy cái gì? mà đặc biệt là mình lựa những cái câu nào mà dễ nhớ nhất, mà mang cái nội dung phổ quát nhất. Đó là một câu một, là cả đời Ngài, Ngài chỉ dạy, Ngài chỉ nói về cái đau khổ và con đường thoát khổ.

Đau khổ là gì? Tất cả mọi hiện hữu đều là khổ. Và con đường thoát khổ là gì? Đó là nhận thức rằng mọi thứ là khổ rồi buông nó. Đó chính là con đường thoát khổ nha. Phải ghi thêm cái note đó.

- Cái nhận thức một là thấy mọi thứ là khổ.

- Thứ hai, khi nhận thức được như vậy thì buông. Thì cái buông này nó làm cho mình bớt khổ.

Và còn nhớ không? Ngài thương mình đến mức Ngài dạy cho mình hai cách giải thoát đau khổ.

1/ Cách một là phá sập cái nhà tù.

2/ Hai là vô hiệu hóa nhà tù.

Ngài thương đến mức như vậy mà mình không chịu hiểu. Ngài đâu có kêu các vị cạo đầu. Khi nào các vị thấy muốn phá sập thì sao? Ta cạo đầu đắp y, tu tập thiền định, chứng tùm lum là la hết. Đó gọi là phá sập. Còn nếu không thì ít nhất mình cũng có khả năng vô hiệu hóa. Bằng cách là gì? tiếp tục làm cư sĩ nhưng luôn sống trong cái nhận thức giáo lý, để chi? Để đừng chuyện mình có thể buông lúc nào cũng được. Có nhiều người họ nói tại sao cứ bắt buộc? Tôi nói bắt chứ không bắt sao được. Bởi vì nếu mà mình không có khả năng buông khi mà bác sĩ nói ung thư một cái lúc đó là mới thấy kinh hoàng lắm. Kinh hoàng lắm. Mà do cái duyên nghiệp chúng sanh ngày hôm qua tôi nói các vị nhớ không? Là chúng sanh thiện ác theo chu kỳ. Có ai còn nhớ đó không? Thiện chu kỳ và ác chu kỳ. Thiện chu kỳ có nghĩa là lúc họ sống nhiều với thiện này, lúc sống nhiều với thiện kia và ác cũng vậy, có lúc sống nhiều với ác này, lúc sống nhiều với ác kia. Và chính vì thiện ác nó có chu kỳ cho nên cái quả lành, quả xấu nó cũng có chu kỳ.

Thí dụ như trong quý vị dò ra trong lịch sử nhân loại mà mình biết, thì có cái thời kỳ nào mà chúng sanh mà nhân loại mà thụ hưởng vật chất mà đỉnh cao như mình không? Hiểu không? Đây là chu kỳ. Chu kỳ. Chưa bao giờ nhân loại mà sung sướng như bây giờ.

Quý vị có biết bây giờ nó có những tình huống mà bác sĩ cách mình ngàn dặm mà họ can thiệp vào ca mổ có biết chuyện đó không? Tức là nguyên một cái ekip bác sĩ họ đang mổ ở đây nhưng mà họ vẫn là trực tiếp nhận chỉ đạo và hướng dẫn từ xa. Và ở đằng kia, cái ông mà hướng dẫn ông vẫn nhìn thấy nguyên một đồng ruột phèo của mình phập phều, phập phều. Hồi xưa làm gì có cái vụ đó. Có cái vụ đó. Những cái ca khó đó, những ca khó có nghĩa là cái người mà quan sát cái ruột của các vị không phải chỉ có cái ekip bác sĩ, y tá trước mặt mà là những ông từ xa can thiệp vào và người ta còn đang nghĩ đến cái chuyện sau này người ta cấy mấy cái chip nano ở trong cơ thể mình. Một là để thăm khám, hai là để chữa bệnh. Quý vị có biết chuyện đó không? Nó tới tận đến mức như vậy. Và người ta còn nghi ngờ có một ngày là cái căn cước của mỗi người nó không phải là cái tờ giấy nữa mà nó là cái code. Cái code, thí dụ có code mấy vậy đó, rồi họ cấy trong người mình tức là mình đi đâu làm gì thì nhà nước họ cũng biết. Và cái đó tôi tin là có. Tôi tin là chuyện đó có thể có, nó vẫn minh như vậy đó. Thì do ác có chu kỳ, thiện có chu kỳ cho nên cái quả ác quả thiện nó cũng có chu kỳ. Mà đặc biệt là cái thời kỳ này đó là bên cạnh cái chuyện mà hưởng thụ vật chất tiện nghi ngất trời nó còn một chuyện nữa là thời này bệnh quá nhiều, có nhiều chứng bệnh nó lạ không tưởng được. Đặc biệt mình thấy ung thư, ung thư thời này nó nhiều đến mức mà tôi nghe nói ai chết, tôi cứ nghĩ ung thư, mà nhiều lắm lắm luôn, nhiều lắm lắm luôn và có rất là nhiều cái vị Tôn Đức, Tăng Ni trong nước mà tôi biết, thì bây giờ yếu dữ lắm, thì dĩ nhiên tôi cũng tránh nói tên nhưng mà phải nói là những vị mà chức sắc, giáo phẩm cao cấp thì tôi nhìn tôi thấy ớn quá, mới đây thôi mới về tôi gặp cái hình thì mấy vị cũng vẫn sinh hoạt bình thường nhưng mà mặt mày tái mét, mà ăn nói rất là khó khăn, thì tôi nghi ngờ lắm. Tại vì không phải hù cho các vị sợ, nhưng mà phải nói là chúng ta đang sống trong một cái thời kỳ mà sung sướng tiện nghi thiệt nhưng mà bệnh tật rất là nhiều và tất cả chúng ta ngồi đây đều có thể bị ung thư bất cứ lúc nào, bị những cái trọng bệnh. Chẳng hạn như mình biết ca sĩ Ngọc Lan cô bị một cái chứng bệnh mà người ta nói rằng chỉ xuất hiện ở người da trắng thôi mà đã đặc biệt là da trắng thượng lưu mà cứ 10.000 người mới có một người bị cái đó, mà nàng của mình là da vàng mới ghê chứ. Vậy mà nàng bị, mà trước khi mà cô mất là cô phải trải qua cái giai đoạn trước hết là mù màu và cuối cùng là mù lòa. Mù màu là không phân biệt được màu này màu kia. Thì vô thấy màu đen thì thấy cái gì cũng thành màu đen hết, thấy cái gì cũng màu xanh hết, rồi mù màu và cuối cùng là trước khi mất cô bị lòa cũng không thấy gì hết, chứng bình rất là lạ, nó lạ đến mức nó không có tên tiếng Việt mà cái tên nó dài thòn khoảng 1 thước rưỡi toàn tiếng La tinh không, đó rồi nó nhiều cái bệnh lạ lắm.

Như vậy thì sáng nay tôi nói về cái niềm tin là gì? là ngồi lại để hỏi lòng, là ta hiểu gì về Phật pháp. Giả định như không có Phật pháp ra đời thì những cái chuyện đó nó có hay không? Và bây giờ các vị có quyền tin Phật hay không tin Phật? Nhưng cái này trong kinh nói, tin hay không tin, biết hay không biết thì cơn đau có thật. Hiểu không ta? Tin hay không tin? Hiểu hay không hiểu thì cơn đau nó là có thật. Bây giờ mình bắt trước người ta nói về Bát nhã, về Tánh không, về Tam pháp ấn, Tứ pháp ấn. Mình nói mọi thứ là giai không, là mù sương. Nói cho nó sướng miệng chứ tôi hỏi thiệt cái cơn đau có thiệt không? Có. Sự sợ hãi có thật không?

Tức là nói rõ ráo thì nước là H₂O. Nhưng mà hỏi chứ bây giờ mình nghe H₂O là mình thấy nó không nguy hiểm nhưng mà bây giờ mình nghe nói tới nước thì hỏi sắc nước có chết không, đuối nước có chết không? Bây giờ trong lớp hiểu chưa ta? Mình nói H₂O mình thấy nó không có ghê. Thì giống như bây giờ mình học A Tỳ Đàm mình nghe nói là tất cả chỉ là lắp ráp thôi. Sướng khổ, buồn vui, thiện ác, nam nữ phải không? Đẹp xấu, cao thấp, trắng đen, lớn bé tất cả đều là giai không phải không? Nghe khoái quá. Như vậy thì mình tha hồ mình cũng tu Phật mà làm cái căn phòng, cái uống trà, cái thổi sáo, ngâm thơ, rồi kiếm mấy cái tác phẩm nghệ thuật về treo, rồi cái cuối tuần rủ vài ba bạn dạo mà nhất là khác phái về cái mặc đồ yoga, tôi biết hết chứ không phải tôi biết, mặc đồ yoga rồi cái dắt nhau ra bờ suối, rồi trắng mờ bên suối, rồi trắng mờ bản thượng, rồi thổi sáo, rồi cái uống trà, cái quạt cho máy cái trà thiền vô cho nó đỡ cái mặc cảm tội lỗi. Cái gì cũng giống giải gì cũng thiền hết. A hoa thiền, trà thiền, võ thiền cái giống gì cũng thiền hết. Rồi ăn mặc đồng phục rồi để cái logo của cái nhóm, thí dụ như nhóm gì lá cỏ hay là tuổi xanh hay là thiên xanh hay là thiên môi trường gì đó, tôi biết hết. Để vậy đó. Rồi cái tụ năm, tụ ba vô, tự nhiên bữa sau thì mất tên hỏi đâu? ung thư.

Lúc đó bắt đầu nó mới xón ra. Nhưng mà lúc đó nó chưa bị, nó yêu đời lắm. Lập nhóm, Việt Nam giờ nhóm nhiều lắm. Nam, Trung, Bắc. Trung thì ít mà Nam với Bắc nhiều lắm. Nhóm rồi cái Phật giáo, giáo lý thì không chịu học, có cái tên nào đó nó đọc, nó mượn được cái cuốn của Osho, Krishnamurti rồi cuốn của gì đó nói với trái tim vậy đó. Lừa mấy cuốn đó rồi cái đem về cái đọc, rồi đẩy qua đẩy lại, rồi đầu mày cuối mắt, kê vai tựa má thì kiểu hacking meditation, rồi cái thiền vui vậy đó, tu vậy đó, tu tà tà, cái lâu lâu nó lòi ung thư cái chết đũa, lâu lâu chết đũa hoặc là đụng xe, còn tuổi trẻ ngoài không biết đạo thì tổ chức mấy cái nhóm phượt, cũng tụ năm, tụ ba rồi trốn chồng, lén vợ đi vậy đó. Coi như hề biết đạo thì gán cái chữ thiền vô cho nó yên tâm, chứ còn yoga cũng lập nhóm, rồi dưỡng sinh, rồi vegan vậy đó, cho nó yên tâm mà không có tu hành mà đặc biệt là giáo lý thì kỳ. Phật tử Việt Nam sợ giáo lý như ma sợ bùa vậy, tại vì khi mình học giáo lý mình không có cơ hội để mà mình tung tăng nữa và nó không có vui. Và phải nói thiệt các vị để ý những cái lớp giáo lý nghiêm túc, tôi nói quít tẹt luôn, trẻ, đẹp, khỏe, giàu bốn cái này kỳ giáo lý, cho nên mình coi cái lớp này xấu quắc, già chát là tại vì là tại vì khỏe, đẹp, mà giàu là nó không có rãnh, nó vô đây toàn cà lơ xích xịch không, cái đũa mà coi đẹp nhất là coi như cũng đẹp nhất chuông thổi chứ còn nó cũng không có ngó ra cái gì hết. Mà tôi nói mấy vị buồn, tôi với mấy người nghe này thù lắm, nhưng mà tôi nói thiệt, tôi đi dạy, tôi đi địa danh nào thiếu dấu chân anh, tôi đi suốt rồi cứ vô rả rả vô toàn là có vấn đề hết, còn cái em nào mặt được được cũng là đi Hàn Quốc mới về chỉnh sửa, cưa cắt tùm lum, tà la hết rồi nhìn cái mũi trong vất ánh nắng xuyên qua là biết đồ giả rồi, silicon botox.

Cho nên cái đạo Phật là chỉ dành cho một người duy nhất thôi, đó là cái người thấy được rằng mình khổ.

Khi thấy được rằng mình khổ thì mới có niềm tin, mới có tinh tấn, mới có trí tuệ, mới có chánh niệm, mới có thiền định.

Sáng nay có một người hỏi tôi làm sao bớt phóng dật? Thì rồi người đó còn dậm thêm câu nữa là ví dụ giống như mình tu cái pháp môn gì để trừ tham, tu pháp môn gì để trừ sân, thì tôi nghe tôi giật mình là cho đến bây giờ rất nhiều người Phật tử hiểu lầm là cái pháp môn nào chữa phiền não nào, tôi xin thưa không có nha, không có.

Thí dụ như đề mục thể trượt là tóc, lông, móng, răng, da đó là nó trị tất cả phiền não 14, trong cái nhóm 14 trị hết, nghe kịp không? Rồi cái tâm từ mà tu cho đúng thì nó trị tất cả phiền não. Miễn là tu cho đúng nhưng mà nó xui có cái này. Nó xui có cái là tại vì ở trong kinh mình thấy rõ ràng có những chỗ khi mà Đức Phật Ngài dạy, Ngài chỉ dạy mang cái tính cách gợi ý, nghe kịp không? Chứ còn cái pháp môn thể trượt, nếu mà tu đúng có thể đắc thiền, tu đúng có thể chứng La Hán.

Nếu mà chứng La Hán, nếu mà chứng thiền thì bắt buộc là phải trừ 5 triền cái đúng không? Còn nếu mà tu đúng thì chứng La Hán thì có thể là tất cả phiền não 14 đều mất sạch. Điều đó cho thấy rằng không có pháp môn nào để giành trị với pháp môn nào hết mà tùy người. Có người thì họ dùng cái pháp môn bất tịnh để họ chữa cái bệnh tham nghe kịp không? Rồi dùng cái tâm từ để chữa bệnh sân. Rồi cái từ đó nó hình thành ra cái khái niệm hiểu lầm cho là thuốc này chữa bệnh gì, bệnh gì chứ không tất cả pháp Phật đều có một cái vị giải thoát hết. Nhớ cái đó, tùy người thôi.

Thứ hai thì anh hỏi tôi làm sao bớt phóng dật? Thì tôi nói rằng có vô số cách. Thì theo Phật pháp mình thì mới học hôm qua đó, nghe cho kỹ nè. Phiền não của chúng ta nó có nhiều nguồn.

1/ Một là tiền nghiệp. Các vị nghe có kỳ không? Phiền não của mình có trường hợp là do tiền nghiệp. Hiểu không ta? Nếu các vị không tin tôi chứng minh nè. Tại sao mà mình cũng thấy cái người già, người bệnh, người chết mà mình vẫn yêu đời, mình không lo tu? Có phải là do kiếp trước mình phiền não nhiều mình không có chịu tu không? Có phải không ta? Chứ nếu hỏi đó mình tu giống như Bồ Tát Tát Đạt thì bây giờ mình gặp người già là mình đã bỏ mình đi tu rồi đúng không? Đây như vậy có nghĩa là cũng do tiền nghiệp mình không có tu. Tiền nghiệp mình sống quá nhiều với 14 cho nên bây giờ cái 25 nó lên không nổi. Có không ta? Đúng chưa? Như vậy trường hợp một là do kiếp trước 14 quá nhiều nên hiện tại 25 rất là khó lên. Xong chưa? Đó là tiền nghiệp.

2/ Thứ hai là khuynh hướng tâm lý. Do nhiều đời tôi quá là thích hưởng thụ. Do nhiều đời tánh tôi quá nóng nảy, quá nhiều ganh tỵ, quá nhiều bòn xén cho nên bây giờ đi vào đạo, học giáo lý nhưng mà cái gì mà nó đụng tới cái tật xấu của tôi đó, tôi chịu không nổi. Quý vị biết không? Mình đi vô trong đạo nè, mình vô trong lớp học mình ngồi mà mình cứ ghét người này, mình ghét người kia do

cái tánh ganh tỵ nó quá nặng đi. Cho nên Sư giảng cái gì kê ông Sư, hiểu không ta? Cứ lo ganh ghét không, có chuyện này có không? Tôi nghĩ có, đó gọi là nhân tác động nhân đó. Mà như vậy thì do cái sân, tật, hận, hối của quá khứ nó có phải là nghiệp không? Rồi nó khiến cho cái nghiệp thiện bây giờ lên không nổi.

Đó rồi thứ hai là do quả. Do cái quả quá khứ bây giờ mình phải đầu thai bằng tâm nhị nhân hay là tâm vô nhân. Hai cái tâm này nó không có cho phép trí tuệ lên, lên mạnh, lên nhiều, lên cao được. Nhiều lắm là hiểu mà hiểu sương sương thôi. Thí dụ như là nghe nói vô thường, khổ, vô ngã thì họ hiểu vậy nè. Vô thường là đó trẻ giờ già, đó khỏe giờ bệnh, hồi nãy vui bây giờ buồn, họ chỉ hiểu tới đó thôi, chứ thật ra cái vô thường, khổ, vô ngã đó nó sâu dũ lắm, nó sâu chỗ nào? hồi nãy mình sống bằng tâm nhân, bây giờ mình sống bằng tâm quả cái đó phải vô thường không? và nghe cái này mới ghê nè, hồi nãy tại sao tôi im lặng tôi không dám giảng là tôi đang nghĩ mấy vị không biết giáo lý A Tỳ Đàm thì tôi không biết nói làm sao? Trong A Tỳ Đàm nói rất rõ Tâm chúng ta mỗi một phút, mỗi một lúc nó chỉ có một sát na thôi. Hiểu không? Một sát na, chứ không có dụ hai cái tâm có mặt cùng lúc, thì cái sát na trước nó mất thì sát na sau nó mới lấp vô được. Cái sát na trước nó là nhân hay quả thì mấy cái sát na sau nó là quả hay là nhân? Thí dụ như mà rất là hiếm, rất là hiếm khi có một sát na nào đi một mình đa phần nó hay đi chùm, thí dụ như thiện một chùm, ác một chùm, tâm nhân một chùm, tâm quả một chùm mà nó phải tiếp nối nhau liên tục như vậy, thay đổi liên tục không ngừng nó mới làm nên cái đời sống tâm lý của chúng ta. Còn về cái đời sống sinh học của chúng ta các vị phải đồng ý với tôi là khoa học cũng đồng ý là cái cơ thể mình biến đổi không ngừng đúng không? liên tục. Nó là một cái nhà máy, nó nạp, rồi nó nạp cái này, rồi nó đẩy cái kia nó luân chuyển liên tục trao đổi chất. Bên trong nước kêu cho đổi chất. Cái quá trình tiêu thụ năng lượng và trao đổi chất nó phải diễn ra không ngừng thì cái thân xác mình nó mới tồn tại được, chứ cái cơ thể mình không thể đứng yên. Đứng yên là chỉ có đông lạnh thôi. Mà nói đông lạnh là mình lấy mắt mình nhìn chứ thật ra cái xác đông lạnh nó vẫn biến chuyển. Các cái phân tử trong đó biến chuyển không ngừng, để chi? nó không biến chuyển thì làm sao có cái ngày mà cái xác đông lạnh đó nó hư được. Cái xác đông lạnh nó cũng phải hư chứ đúng không?

Cho nên do cái tiền nghiệp quá khứ, do quả xấu quá khứ, do môi trường sống hiện tại gồm có cái gì? Gồm những tiếp xúc nè, gặp gỡ nè, ăn uống nè, môi trường sống nè, bla bla bla nó mới khiến cho mình dễ thiện và dễ ác hơn.

Đạo Phật nguyên thủy rất là khoa học, rất là cụ thể chỗ đó, chứ đừng có đổ thừa nói tại kiếp trước tôi tu không nhiều cho nên bây giờ phiền não tôi phải chịu. NO, nó nhiều nguyên nhân lắm quý vị. Nó nhiều, nó nhiều. Thí dụ như hồi sáng cái người đó hỏi tôi vậy chứ tại sao mà phóng dật nhiều, cái tôi nói liền. Tôi nói nhiều lý do lắm.

- Một ngủ không đủ, ngủ không đủ nó không có tập trung.

- Hai là xài quá nhiều chất cấm. Có biết biết chất cấm không? ba các cái thuốc giảm đau, thuốc ngủ rồi ba cái nghiện, ba cái chất gây nghiện, mấy cái meta là uống vô nó cứ lờ đờ, lờ đờ khổ lắm. Như vậy thì là do thực phẩm, do nước uống, do thuốc men, do môi trường sống cái chỗ mà nó nóng nóng, trời nóng người nó dễ lờ đờ có biết không ta? Mà hề lờ đờ nó không tập trung mà không tập trung đó, nó chính là phóng dật xong chưa? Và cuối cùng tôi chỉ chốt cho anh một câu, tôi nói phải tính toán đến tất cả những cái nguyên nhân và cuối cùng đó là phải tự xác định rằng đối với ta cái gì quan trọng nhất? thì cái người nào mà xác định được cái đó thì bớt phóng dật rất là nhiều. Có hiểu không? Phải xác định cái gì quan trọng nhất. Thí dụ như sáng tôi nói luôn, như tôi bây giờ là không có Phật pháp gì trong lòng tôi. Cái mà ảnh hưởng tôi nhiều nhất lúc này đó là cái chết. Nghe vậy các vị tưởng tôi quên Phật, không phải, lúc tôi nhớ tới cái chết là lúc tôi nhớ Phật nhiều nhất, chứ không cần phải niệm Phật mới nhớ Phật. Nhớ không? Lúc tôi nghĩ về cái chết là lúc đó tôi cứ nhớ hoài những gì những cái lần mà tôi có gặp được người tôi thích, tôi có được món tôi thích hoặc những lần tôi bực mình, tôi bất mãn cái gì đó thì tôi luôn luôn tôi tự chữa bệnh bằng cách là nghĩ đến cái chết. Nghĩ đến cái chết nghĩa là mình còn là không bao nhiêu hết. Những cái phiền phức mà khi tôi làm Kalama, những phiền phức mà ở châu Âu hay ở Mỹ hay ở Việt Nam là tôi giải quyết, tôi bôi xóa nó bằng cách tôi nghĩ về cái chết và tôi cũng nói thiệt luôn là hôm nay và đã muôn đời có rất nhiều người đã vì không biết được cái chỗ này mà sống rất là sợ hãi.

Tôi thưa với bà con là tôi về Việt Nam, tôi tới mấy cái chùa lớn hoặc là tôi đến thăm tư gia Phật tử mà họ mời tôi về, cái nhà càng lớn, cái chùa càng lớn tôi cứ nghĩ đến một chuyện mà tôi sợ đó là không biết vị trụ trì này khi mà bỏ công ra nhiều quá, vị đó có sẵn sàng chết không? ở đây có ai hiểu cái đó không ta? đầu tư nhiều quá, Phật tử đông quá cúng dường nhiều quá, chùa to Phật lớn quá, thì cái vị đó có đủ cái gan để chết lúc này không? Rồi tôi lại với nhà cư sĩ tôi về quận 7, quận 2, Phú Mỹ Hưng tôi bước vô cái nhà tôi hết hồn, tôi nghĩ chết cha rồi không biết chủ nhà này có đủ gan để đi lúc này không? tôi ra Bắc tôi cũng nghĩ vậy, tôi đi đâu tôi thiệt sự tôi nhìn cái gì mà đẹp, sang, giàu, hoành tráng tôi cứ nghĩ tôi nói chết cha biết người chủ này họ có đủ giáo lý để mà họ ra đi không? thì sống như vậy thì cái niềm tin nơi Đức Phật mới mạnh, hiểu không? chứ đảng này là cứ đề ra bắt niệm hoài, niệm hoài mà mấy cái cần tư duy thì không, muốn tin Phật không cần phải niệm, réo cái hồng danh, không phải, mà cứ nhớ Ngài dạy cái gì?

Cho nên tôi nói thiệt tôi tới mấy cái chỗ mà sang trọng, hoành tráng là đầu tiên là tôi nhớ tới cái đó, tôi nhớ không biết như Kalama bây giờ đó, tôi biết chắc 100% luôn, tôi bây giờ mà tôi chết một cái, chưa chắc chết đó, chỉ cần mà tôi không có qua đó nữa, là cái cái người nào mà kế tiếp chỉ cần có đại gia chống lưng là nó đập sạch, tại vì cái kiến trúc Kalama bị lỗi rất là nhiều các vị biết không, tại mình không có thầy thợ ngon lành, với hai nữa cũng vì cái tình hình, chứ tôi nghĩ đó nếu mà tình hình ngon là mình đem nguyên cái ekip thợ bên Việt Nam qua, thầu, thợ, vật tư, vật liệu, gì bên Việt Nam qua hết hoặc Thái Lan muốn là có liền, một là mình xài thầu thợ mà cao cấp của Miến, còn không đó mình rước nguyên cái ekip bên Việt Nam qua được hết, chứ tôi đâu có xài cái thứ thợ mà tôi gọi là thợ ba dờ, thợ tạt nguyên như hiện giờ đó, cho nên bây giờ chỉ cần mà tôi không cần chết, chỉ cần tôi giao cho cái ông thứ hai thôi là có đại gia chống lưng, đâu có nhiều quý vị. Tại vì nghèo thì thấy nó nhiều, chứ thật ra nếu mà cái đó tôi nghĩ trăm tỷ là họ đập sạch, họ đập họ làm mới là có trăm tỷ thôi. Mà tôi biết có nhiều người trong nước và ngoài nước 100 tỷ là chuyện nhỏ. Cho nên mình hôm nay mình bỏ ra mình trồng từng cái cây, rồi xây dựng từng viên gạch, từng cái cột, cái phòng chứ trời ơi chết rồi các vị biết cây đó, cái vườn cây của Kalama mà tôi đổ công ra đó, họ đẹp lệ lắm. Họ giàu mà, họ ra họ mua mấy cây lớn sẵn hay cái cây mà mấy cây cổ thụ mà bonsai mà người ta bứng gốc, bứng gốc đó, chỉ cần ba tháng, 3 tháng mưa thôi, thì chỉ cần bỏ ra khoảng chừng 10 tỷ mua hết mấy cây mà cây đẹp nhất, to nhất đem về trồng thì 3 tháng mưa, là quý vị về Kalama có khu mới, diện mạo mới, rồi đá cho cầu về mấy cái tầng đá mà 5 tấn, 8 tấn về là làm nguyên cái vườn đá mà bonsai đó đẹp lắm, đâu phải tôi không biết. Nhưng mà thứ nhất tiền đâu, thứ hai đó là làm để làm cái gì? Ba chúng chửi. Tiền đâu? Thứ hai làm để làm gì? ba, chúng chửi. Làm làm cái gì, thôi đẹp. Bây giờ chỉ cắt cái thiền đường, cái trai đường và mấy cái cột cho bà con thôi. Chứ còn tôi tự dạy, tôi tự nhủ lòng là chết rồi là xong hết. Thế hệ sau thay đổi 100%. Và cái này mới lo nè. Họ đập phá công trình tôi không lo, mà tôi lo cái đường hướng, vì cái đường hướng, cái tôn chỉ, cái cương lĩnh hoạt động của Kalama là gì? Là chấp nhận tất cả các dòng thiền, các thiền phái và luân phiên cung thỉnh các cái truyền thống về dạy cho bà con học và tu. Không thờ riêng một truyền thống nào hết. Nghe kịp không? Dòng U Pandita, dòng Mahasi, dòng Pa Auk, dòng Thabarwa thì đều rất là sợ là bởi vì hôm nay cái hiện giờ cái dòng đó nó còn OK, nhưng mà một hai thế hệ nữa cái dòng nó không còn như vậy nữa. Các vị biết mà, mọi thứ do con người dựng nên, rồi hễ người thay đổi thì cái gì cũng thay đổi. Nhớ cái đó, phải thường xuyên nhớ cái đó. Cho nên khi tôi về Việt Nam, có một vị trụ trì rất là thân chỉ miêng đất kế bên chùa nói rằng miêng đất đó có cái nhà sẵn, vị đó nói lúc đó vị đó nói rằng cái nhà đó chỉ có 20 tỷ thôi là mình có thêm, thì hai người bằng tuổi nhau, cái tôi nói, thứ nhất 20 tỷ kiếm cũng mệt, thứ hai nữa mình sống được bao lâu, rồi mình có sẵn lòng để mình ra đi hay không? Sợ lắm quý vị. Và quý vị tôi thấy tôi giảng mà tôi nhìn mặt quý vị thấy quý vị không có chia sẻ quan điểm là tôi bắt đầu tôi thấy tiếc rồi. Đúng ra tôi sợ lắm luôn đó. Tôi nhìn mấy cái nhà mà chùa hoặc nhà mà hoành tráng tôi sợ dữ lắm. Phải xài chữ sợ. Sợ đây phải là tôi chê nó xấu, không phải mà tôi ón cái vụ mà không sẵn lòng ra đi.

Tôi biết bên Mỹ có nhiều cảnh đau lắm. Hồi đó Việt Nam là cơ cực lắm than, bằng mọi cách qua tới bên Mỹ, khéo dạy con cái. Tất cả đều bác sĩ, kỹ sư, luật sư hết. Đùng một cái ung thư. Cái ngày đám tang tôi nhớ cái nhà quán ở Houston, chur Tăng vô làm lễ ở trong mà cái parking các vị biết cái parking là mình nhìn xe mà xe Porsche, xe Volvo mà loại mới nhất, Mercedes, Lexus, BMW đó là hơn, gọi là hơn 20 chiếc vừa con gái, con trai, dâu rể, cháu nội, cháu ngoại và bạn bè, cái đám tang

mà mình nhìn cái dàn xe mà nó về nó dự đó tôi hết hồn. Và tôi biết chắc luôn nếu mà bây giờ mà cứ cân cái trọng lượng của người chết mà đút vàng để mà người đó sống đây là con cháu dư sức đúc. Ở đây có hiểu không ta? Thì cái người chết nó nặng 70 kg thì cái đám người đến dự đó họ dư sức hùn lại để đúc một cái tượng 70kg cho người này sống, thì tôi biết chắc luôn, biết chắc luôn, dư sức đúc cái tượng y chang vậy đó để thế mạng. Nhưng mà đâu có thể được. Đâu có thể được, cái vấn đề là mình có sẵn lòng để ra đi hay không, và thật ra đó, thật ra trên đời này nó không có cái gì đáng để cho mình... nó đáng đến mức để cho mình phải sợ mà cũng không có gì ngọt đến mức để cho mình phải kẹt cứng trong đó.

Có một điều là mình không thấy, cho nên mình cả đời theo đuổi những cái ngọt và khi mình gặp cái đắng mình chịu nổi mình đâm ra mình khổ và mình không muốn cái ngọt đó nó mất mà trong khi đó nếu mà bình tâm mình thấy tất cả cái ngọt bản thân nó đã không thật. Thứ hai, những cái mình thấy nó là ngọt, bản thân nó không có bền. Chỉ cần hai cái đó thôi. Một, nó không thật sự ngọt như mình nghĩ và hai là nó không có bền như mình muốn. Hiểu không? chỉ cần nắm được hai cái này là êm. Cứ đọc như đọc thần chú. Nó không có ngọt như mình nghĩ và không thể bền như mình muốn. Đọc hoài, đọc hoài, đọc hoài. Đừng có Nam Mô nữa. Đọc hai cái đó thôi.

Nó không có đẹp như mình nghĩ và nó không có bền như mình muốn. Không đẹp, không ngọt như mình nghĩ, không bền như mình muốn. Cứ đọc hoài như vậy thì an lạc lắm lắm luôn. Mà không có tin. Thích tu những cái pháp môn mù mờ. Rồi bây giờ còn mà cái gì Tứ Niệm Xứ mà quán chiếu, quán niệm tôi ngán quá đi, trong khi để tự nhiên nó lên, tự nhiên nó thấy một cách ngẫu nhiên. Cái đó là trí giác ngộ. Có nghe hiểu không? làm ơn hiểu giùm cho tôi mừng. Cứ học giáo lý sống chánh niệm sẽ có một ngày tự nhiên mình thấy nó vô ngã, vô thường. Mà cái vô ngã, vô thường đó không phải là do sách vở mà là do mình thấm. OK.

Tôi ví dụ hết cách thôi. Tôi tạm ví dụ thế này. Học về chữ hiếu, nói lung tung lòng mẹ bao la như biển thái bình, công cha như núi Thái Sơn. Tôi nói thiệt, học cái đó tôi không có thấy được. Làm ơn uống nước giùm đừng có ho nữa, mà thấy không có nước đi ra ngoài sân ngôi, ho hoài mệt quá. Cho uống thuốc sô chắc là cho uống thuốc sô quá. Ở bà này hay nè. Bắt đầu đó học trò giỏi đó. Uống thuốc sô đi. Uống thuốc sô uống double dose, uống vô, mấy cái lớp học này phải có thuốc sô hết. Để chữa bệnh, có không, có đó. Nó tu mà nó ác, trời ơi, thuốc đó là thuốc gì cô? Chứ tưởng mà thuốc sô là ác thiệt. Trời ơi, không, mà tôi nghĩ cái đó có thiệt. Tôi nghĩ nếu mà không có thuốc ho cho uống thuốc sô, cái đó tôi tin, cái đó nó hết, bởi nó gồng dữ lắm luôn vậy đó. Nó nói gồng là coi như là tật bệnh tiêu trừ.

Tôi giảng cái gì tôi quên rồi. Tôi đang nói tới đâu rồi? À rồi phải học giáo lý, nghe, học rồi sống chánh niệm. Nghe cho kỹ. Học giáo lý căn bản rồi sống chánh niệm không có phân tích, không lý luận. Và khi ta sống chánh niệm thì tất cả những gì ta học quên sạch. Đúng hay sai? Tại vì mình có lo ra biết ra, vào biết vào, đi biết đi, ăn biết ăn. Lúc đó là không có cái vụ 15, 18, 23, 41 đẹp đẹp. Nhưng mà, cái nhưng mà này nè, sẽ có một ngày tự nhiên cái đang đi tự nhiên thấy cái gì đó nó lên biết ô ô đây là bunn xin, hiểu chưa? Đó cái đó là thấy thiệt đó, cái đó là thấy thiệt đó, chứ đừng có ngồi quán cái này là danh nè, cái này sắc, đôi khi cái quán miêng không, không có, cứ sống chánh niệm đừng... nghe lời tôi nói quên sạch, quên sạch đừng có phân tích, cứ sống chánh niệm mà tự nhiên cái nó mọc ra hay lắm, tự nhiên nó mọc ra, nghe kỹ nè, các vị biết cây sung không? cứ chăm sóc giùm tôi đi, thì cứ đúng ngày, đúng giờ tự nhiên cái nó sao ta? nó bung trái ra hiểu không? chứ còn ăn rồi rồi cứ ngồi quạt quạt chờ nó lên, không có, cứ là lựa đúng cây sung, trồng đúng đất, chăm sóc nước và nắng đầy đủ. Nhớ nha, đất, nước, nắng đầy đủ phải không? Rồi cứ là hồn nhiên cứ đúng giờ, cứ thấy khô khô ra tưới vậy thôi, thì xem nó đủ giờ, đủ tháng tự nhiên nó bung cái nó đó, thì cái cái trí giác ngộ y như vậy, làm ơn học giáo lý rồi sống chánh niệm. Trong lúc ta sống chánh niệm, những gì ta học quên sạch, nhưng mà khi Ba la mật cho phép thì tự nhiên trong lúc sống chánh niệm ấy ta mới ngộ ra à cái này là vô thường nè, hồi này ác, giờ thiện, này vui bây giờ buồn nè. Đó cái lúc đó cái đó mới xài được nghe kịp không? chứ còn ngồi rán mà sắc đi, danh đang điều khiển sắc đi, sắc đang ngồi, cái đó là... mà có cái đó không? có ai ở trong lớp, có ai tu thiền cái đó chưa ta? Ở có không? sắc đi, rồi sắc ngồi, sắc nằm, rồi danh giận, danh vui, danh thương nhớ, danh nhớ bánh xèo, bánh xèo là sắc, mà trời ơi nghe nó tu mình thèm muốn chết luôn vậy đó, không có, đẹp đẹp và các vị hỏi kinh nào? kinh nào? dạ coi cái Chánh Kinh dùm, coi trong Chánh Kinh Tứ

Niệm Xứ không có, làm sao biết vậy, làm sao biết vậy, trong Kinh Tứ Niệm Xứ rõ ràng như vậy đó. [pali] thân tâm như thế nào thì hãy biết rõ như vậy. Nguyên văn như vậy đó không có phân tích. Thì cái duyên lành Ba la mật mà nó tới thì tự nhiên, tự nhiên bây giờ trước khi mà nó đắc là tự nhiên nó biết đây là sân, đây là tham biết liền, đây là phóng dật nè. Nãy giờ quên niệm nè. Và nhiều cái còn hiểu lầm tôi hay kẻ hoài cái bà đó bà hỏi thiền sư vậy chứ con quên niệm con phải làm sao? thì thiền sư nói thì coi như không có gì, làm lại từ đầu, hiểu không? mà đúng không? đừng có rầy rứt đừng có nuối tiếc, bà nghe vậy bà thích lắm, bữa bà đi kinh hành cái bà giật lùi lại, bà đi lùi lùi thì suýt nữa đụng mấy hành giả kia, hỏi làm gì vậy bà? cái bà nói Ngài nói hễ phóng dật thì làm lại từ đầu, cái đó là sai, không có phải làm lại từ đầu theo cái cách đó hiểu không? không phải là mình phải đi lùi, không phải. Cứ tiếp tục đi và coi như nãy giờ không có gì hết. Mình cứ tiếp tục chánh niệm. Còn đặng này mình cứ rầy rứt là bữa nay cái niệm mình nó yếu, tinh tấn mình nay nó yếu, niềm tin mình yếu là không có nên, không cần thiết.

Cứ như vậy, cứ sống chánh niệm như vậy thì một ngày, hai ngày, một tuần, 2 tuần, 1 tháng, 2 tháng thì nếu mà học giáo lý mà tu đúng thì trong kinh nói cái chuyện mà đắc đạo không phải là chuyện khó.

Thứ hai thế nào cũng có vị hoang mang nói thấy tu nhiều quá mà có ai đắc hay không? thì tôi xin thưa rõ. Thứ nhất, chúng ta phải thiếu phước, thiếu duyên cho nên thời này chúng ta mới biết Phật pháp, chứ đúng ra chúng ta đã biết từ lâu rồi, biết mấy kiếp trước đã đắc, đắc đạo rồi.

Cho nên thời này một là thiếu phước, thiếu duyên cho nên mình mới có mặt thời này. Hai là nếu có những vị Thánh thứ thiệt là họ cũng không có lòi cho mình biết. Hiểu không? Còn người mình là cứ mà thấy ngộ ngộ là bắt đầu đi khoe. Trời ơi tôi đi dạy học tôi gặp nhiều cái tay độc lắm. Tôi đang giảng vậy, cái tôi ngưng, hỏi bà con có muốn hỏi gì không? Cái bà giơ tay lên. Sư cho con hỏi cái này con thắc mắc lâu lắm rồi, không biết sao mà lúc này con thấy ai khổ con cũng thương hết trơn. Con cho con không có tiếc mà ngồi thiền thì cứ 4, 5 tiếng mà không có biết mệt, mà tâm là nó định như ý vậy đó, mà chánh niệm suốt ngày không có phí một giây, khoe đó, khoe, thì tôi mới hỏi bà vậy chứ gần đây có bán vật liệu xây dựng không? bà hỏi có gì không? tôi nói ra mua xi măng về làm tòa sen ngồi, chứ như cô vậy thì đâu có mà còn cái tư cách nào ngồi chung với tụi tôi nữa. Mấy cô phải lên ngồi riêng hiểu không? Tức là cứ ngồi tu ba mớ à là tự nhiên cái tướng đắc. Mà cái đó nhiều lắm tôi biết tôi nói là nhiều người bị sốc lắm. Thật ra đó cái vị mà chúng sơ thiền là trong kinh nói chúng sơ thiền là họ ký cái chuyện đầu tiên là họ ký đám đông, họ ký tiếng ồn, đắc sơ thiền.

Còn cái vị mà chúng sơ quả đó cái chuyện đầu tiên của họ là gì? là họ muốn ở yên để họ nhìn họ. Thì cái người mà bỏ thân kiến đó, họ nhìn họ vui lắm. Họ nhìn bản thân nó vui lắm. Vui đây không phải là vui ngọt, mà vui đây là vui nhẹ. Hiểu chữ nhẹ không? Hồi đó giờ mình nhìn thấy đây là tôi nè, của tôi nè. Nó nặng dữ lắm luôn. Bạn tôi nè. Đây là người thương tôi nè. Đây là người ghét tôi nè. Hồi đó giờ nghĩ vậy suốt ngày nó nặng dữ lắm. Còn bây giờ họ nhìn nó giống như họ coi phim vậy đó. Họ nhìn này thiện nè, ác nè, vui nè, buồn nè, nhân nè, quả nè, khổ nè, tập nè, diệt nè, đạo nè, nhìn nó đã lắm. Họ nhìn họ mà lần đầu tiên họ hiểu về họ kỹ như vậy.

Lần đầu tiên mà họ nhìn họ kỹ như vậy, mà lần đầu tiên đã nhìn kỹ như vậy mà lại nhìn bằng một cái tâm trạng thoải mái như vậy, nó đã lắm. Yeah. Các vị phải đọc kinh nhiều một chút mới thấy đó đã lắm. Các vị biết nhiều lúc tôi đang giảng mà tôi muốn liệng cái mic tôi về tôi về tôi đọc kinh nó sướng hơn tôi giảng nhiều lắm. Một giờ mà tôi đọc chú giải nó còn đã hơn đi dạy 1 tháng nữa.

Trong kinh nói đau lắm mà. Cái vị sơ quả sống trong cái gì? Không biết có ai còn nhớ bài kinh đó không? Khi có một người hỏi Đức Phật Bạch Thế Tôn sống trong cái gì để chứng quả vị La Hán? Đức Phật dạy Tứ Niệm Xứ. Vị đó hỏi tiếp. Bạch Thế Tôn khi đã chứng La Hán rồi, vị đó an trú trong cái gì? Sống trong cái gì? Đức Phật dạy Tứ Niệm Xứ. Có bài kinh này không? Đó, có bài kinh này, chứ không phải là tự nhiên tôi ngồi tôi nghĩ ra đâu. Người ta sống trong Tứ Niệm Xứ mà cái Tứ Niệm Xứ của cái người mà hành giả đó nó mệt lắm, nó hì hục lắm, phàm mà.

Còn cái Tứ Niệm Xứ mà của cái vị mà chúng Thánh nó đã lắm. Bởi vì họ coi, họ nhìn họ, họ giống như coi phim vậy đó. Và cái này mới vui nè. Ta sao thì người vậy hiểu không? Họ nhìn mình như thế nào thì họ nhìn người khác họ cũng biết. Người kia cũng đang như vậy. Có điều người kia

không tự biết thôi. Vì Ba la mật mình thiếu cho nên bây giờ mình bị rơi vào hoàn cảnh của hai bài kinh. Đó là kinh hai bài kinh quan trọng nhớ nhắc, tôi quên.